IZIDORJEV KRIŽEV POT

Podatki o knjigi

- Naslov: Izidorjev križev pot
- Pripravila: Komisija za pripravo beatifikacije
- Urednica: dr. Tanja Ozvatič
- Slikovno gradivo: Foto Poje, fotografije reliefnega križevega pota Franceta Goršeta (1897–1986) iz celjske stolnice sv. Danijela, izdelanega leta 1970. Na naslovnici motiv Izidorja Završnika, ki ga je naslikal Tomaž Perko.
- Format: 120 mm x 210 mm
- Vezava: speto z žico
- Število strani: 40
- ISBN: 978-961-278-794-3
- Cena: 6,50 EUR
- Sozaložnika: Celjska Mohorjeva družba in Škofija Celje
- Leto izdaje: 2026

Kontakt

Uredništvo
T 03 426 48 00
urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Izidor Závršnik – slovenski Maksimilijan Kolbe

10. marca 1943 je v vrsti talcev, ki so jih Nemci v Mariboru postrojili za streljanje, Izidor Završnik svoje življenje daroval namesto Franca Žvana in tako rešil mladega fanta. Na 83. obletnico Završnikove smrti celjski škof dr. Maksimilijan Matjaž začenja uradni škofijski postopek za njegovo beatifikacijo. Ob tej priložnosti je Komisija za beatifikacijo pripravila križev pot, v katerem ob postajah Jezusove poti na Golgoto razmišljamo tudi o Završnikovem življenju in trpljenju.

Izidor Završnik je bil rojen 4. aprila 1917 v Taboru kot drugi od sedmih otrok. Družina se je preselila na Gomilsko, Izidor pa je po osnovni šoli odšel v Maribor, kjer je kot gojenec dijaškega semenišča končal Klasično gimnazijo. Po maturi je vstopil v mariborsko bogoslovje. Ob napadu Nemcev na Jugoslavijo se je škof dr. Ivan Tomažič odločil, da tedanjim diakonom že takoj 6. aprila 1941 podeli mašniško posvečenje. Med kandidati je bil tudi Izidor Završnik, ki pa so mu prav tedaj operirali slepič, tako da ga je škof posvetil pozneje, 11. maja 1941.

Po posvečenju je Izidor ostal v domači župniji Gomilsko ter skupaj s sošolcem Francem Puncerjem iz Braslovč deloval v dušnem pastirstvu po bližnji in daljni okolici, ker so Nemci v tem času že izgnali večino duhovnikov. Nekdo je Izidorja izdal Nemcem. Ko je 6. januarja 1942 maševal na Gomilskem, so ga aretirali in zaprli v zapor Stari pisker v Celju. Po nekaj mesecih mučenja so ga 1. maja izpustili z nalogo, da bi jim izdajal ljudi, ki so proti okupatorju. Sam Izidor je prijatelju in duhovniku Francu Puncerju dejal, da mu to še na misel ne pride. Ponovno je z velikim navdušenjem opravljal duhovniško poslanstvo po župnijah spodnje Savinjske doline. Ker ni izpolnil nemških pričakovanj in ni hotel ovajati ljudi, so ga 4. septembra 1942 ponovno zaprli v Stari pisker. Tam ga je gestapovec Niederberger grozovito mučil, da bi od njega dobil informacije o delovanju protinemških gibanj in izsilil priznanje tudi za dejanja, ki jih nikoli ni storil. Po nekajmesečnem mučenju in zasliševanjih so ga

februarja 1943 premestili v mariborsko kaznilnico. Na pepelnično sredo, 10. marca 1943, so Nemci na dvorišču kaznilnice postrojili talce, med katerimi sta v vrsti, z ramo ob rami, stala tudi Izidor Završnik in sedem let mlajši Franc Žvan. Ko so vsakega desetega izbrali za streljanje, je Izidor zraven stoječemu Francu, ki je bil določen za streljanje, rekel, da je še mlad, da ima še vse življenje pred seboj in da naj stopi na njegovo mesto. V vrsti ga je tako zamenjal. Le malo zatem, ko so Nemci popisali njihova imena, je bil Izidor Završnik, ki je prostovoljno stopil na mesto svojega sojetnika Franca Žvana, ustreljen. Trupla so odpeljali v Gradec, kjer so jih kremirali in pokopali na tamkajšnjem pokopališču.

Iz knjige

Na križu Bog visi in sveta teče kri:
za nas umira Bog, žalujte, vse stvari!

12. postaja

Jezus umrje na križu

Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ker si s svojim križem svet odrešil.

Glejte, človek! Na križu umira pravični. »To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil« (Jn 15,12). »Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da kdo dá življenje za svoje prijatelje« (Jn 15,13). Pravični, ki nam je izkazal ljubezen do konca, umira na križu. Umira za moje, za tvoje, za naše odrešenje.

Franc Žvan in Izidor Završnik sta zamenjala mesti v vrsti zapornikov. Franc je stopil na Izidorjevo mesto in ostal živ, Izidor je stopil na Frančevo in bil 10. marca 1943 ustreljen. Franc je Izidorjevo dejanje ljubezni ob določenih priložnostih s hvaležnostjo omenjal. Prav po njegovem pričevanju vemo za Izidorjevo svetniško dejanje, saj sta le onadva vedela, kaj se je zgodilo.

Jezus, ti si daroval svoje življenje na križu, da bi nas odrešil in nam daroval večno življenje, Izidor pa je Francu s svojo zastonjsko in darovanjsko ljubeznijo podaljšal zemeljsko življenje za polnih 54 let. Hvala ti, Jezus! Hvala tudi tebi, Izidor!

Usmili se nas, Gospod.
Usmili se nas.

29